

var en av dem som hadde vært tilstede i Skottland i desember 1940 da snoren første gang ble utdelt. Pran hadde ved denne anledningen selv mottatt snoren, og hadde også fått en skriftlig tilatelse fra HOK til å bære den til norsk uniform.

Oberstløytnant Pran kunne gi detaljerte opplysninger om tildelingen. Han fortalte at samtlige polske soldater som hadde vært i Norge ble tildelt en fourragère i norske farver som tegn på deltakelsen i det norske felttog. Det hadde under overleveringen blitt uttalt at den norske konge hadde gitt sitt samtykke til å bruke de norske farver i den polske fourragère. Pran antok at det i Forsvarsdepartementet eller hos H.M.Kongens Overadjutant måtte foreligge opplysninger om saken.

Saken på bakgrunn av henvendelsen fra løytnant Bakken ble avsluttet med et brev til ham fra HOK den 15. juni 1943. Her skrev HOK blant annet: «Denne fourragère ble utdelt av de polske myndigheter og er de norske myndigheter uvedkommende». HOK la til at de ikke kjente til at det var en «løveknapp» festet til snoren, eller hvorledes denne i tilfelle så ut. Denne var i hvertfall ikke skaffet gjennom norske myndigheter.

Avslutning

Den kalde og avvisende tone i svaret fra HOK fra sommeren 1943 gir et godt bilde på hvorledes det norsk-polske vennskap og våpenbroderskap var begynt å kjølnes som et resultat av storpolitiske hendelser som så ofte har rammet Polen på en lite rettferdig måte. I begynnelsen av april 1943 ble det kjent at det i Katyn-skogen var funnet massegraver med tusenvis av henrettede polske offiserer. Den polske eksilregjering og de polske offiserer i Storbritannia var straks klar over at dette var det russerne som stod bak. Polakkene hadde siden 1940 forsøkt å oppspore de 15 000 polske offiserene som russerne hadde tatt som fanger høsten 1939, og som alle livstegn hadde opphørt fra våren 1940.

Stalin hevdet at det var tyskerne som stod bak drapene, og forlangte at den polske eksilregjering skulle stanse alle videre undersøkelser, og offentlig uttale at det var tyskerne som var ansvarlig for udåden. Dette nektet selvsagt polakkene, og russerne brøt dermed de diplomatiske forbindelser med den polske London-regjeringen.

Vestmaktene, og også Norge, ønsket ikke å støtte Polen i denne saken, eller bidra til at sannheten om Katyn-drapene skulle komme for en dag. De ville for en hver pris sikre seg Stalins vennskap slik at de med forente krefter kunne få slått Hitler og hans allierte. Polakkene som fortsatte å kjempe på vestmaktens side, fikk aldri etter dette den støtte og anerkjennelse som ellers ville ha vært rimelig.

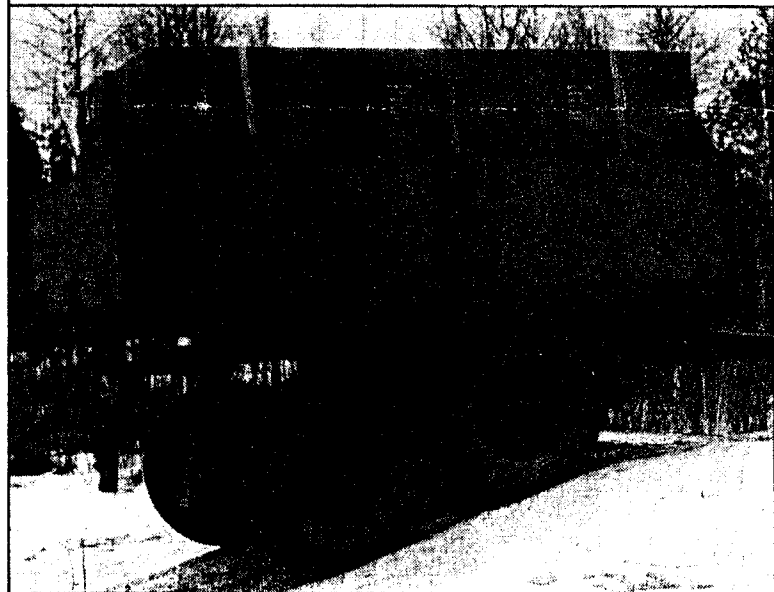
Etter tyskernes kapitulasjon i 1945 ble Polen overlatt til sin maktsyke nabo i øst, men før dette hadde Roosevelt og Churchill gått med på at Sovjet skulle overta store deler av Øst-Polen.

Først nå er Polen i ferd med å oppnå sin fulle frihet etter mer enn 50 års undertrykkelse. Landets militære styrker skal finne sin egen og selvstendige plass innenfor den nye republikken. Kommunistiske tradisjoner etter snart 50 års kontroll fra Sovjet, er man nå i ferd med å kvitte seg med.

Den «norske» snoren fra 1940 kunne kanskje igjen tas i bruk, om man i den polske hæren skulle ha en enhet som ønsker å føre røttene tilbake – til sin berømte og tapre Podhaleje-gerbrigade fra 1940 – «The Polish Brigade Narvik».

101494

HÄGGLUNDS MOELV Trailer MB 58

Häggglunds Moelv has long traditions in supply of defence equipment. Today Häggglunds Moelv supplies recovery vehicles, on and off road trailers, ring mount for 12,7 mm machinegun, and one man operated Dclers for large aircrafts.

Adresse/Postal address	Telephone	Telefax	Telex
HÄGGLUNDS MOELV A.S	Nat 065 685 00	Nat 065 670 56	
Postboks 244			
N-2391 MOELV, Norway	Int + 47 65 685 00	Int + 47 65 670 56	76350 hagmo n